

El Liceu programa històries de dones explicades per directores

Portacelli dirigità 'L'enigma di Lea' de Casablancas el curs 2018-2019

GRAN TEATRE DEL LICEU

I puritani de Bellini amb muntatge d'Annilese Miskimmon, actual directora de l'Òpera d'Oslo, inaugurarà la temporada

MARICEL CHAVARRÍA
Barcelona

És notícia: de les deu òperes escenificades que programa el Liceu el curs 2018-2019, tres són muntatges dirigits per dones. És el més rellevant d'una temporada en què hi ha tres reposicions: *Tosca* i *Madama Butterfly* (Puccini sempre guanya) a més de *La Gioconda* de Ponchielli, que és un regal per a Irène Theorin, que vol escapar-se de cantar sempre Wagner i Strauss. En fi, una temporada també amb tres Händel (la magnífica *Rodelinda* de Claus Guth que es va veure al Teatro Real, una *Agrippina* en concert amb Joyce DiDonato, Luca Pisaroni i Franco Fagioli, més un concert amb àries d'òperes). I, en fi, una temporada amb un Janáček!

Parlem de *Kàtia Kabànova*, dels títols més sòrdids del compositor txec i el que retrata millor el desig d'alliberament d'una dona. Arriba de l'English National Opera de Londres, amb reggia analítica i

que posseeix el secret de la immortalitat i a qui només l'amor salvarà.

Christina Scheppelmann, directora artística del Liceu, ha tingut l'encert de deixar entrar una mica de saba femenina en la lectura d'aquesta història –“hi havia molts homes, entre compositor, llibretista i director d'orquestra”– i li ha demanat a Carme Portacelli que assumeixi el muntatge. La mezzosoprano Allison Cook, que tant va seduir a *Quartett* la temporada passada i a qui li encanten els reptes nous, protagonitzarà el títol junt amb José Antonio López o Xavier Sabata.

I no s'acaben aquí les històries de dones. Ni la presència de les *reggistes*, cosa que Scheppelmann va fer valdre ahir com “un tema de la temporada”, potser respecte a la necessitat de projecte i relat artístic. Així, inaugurarà la temporada un muntatge d'*I puritani* de Bellini que firma la flamant directora de l'Òpera d'Oslo, Annilese Miskimmon. Pretty Yende i Javier Camarena protagonitzaran aquesta

coproducció del Gran Teatre amb Gal·les i Dinamarca, en què aquesta directora nascuda a Belfast trasllada la *love story* del conflicte religiós entre puritans i estuardians a la Irlanda del Nord del segle XX.

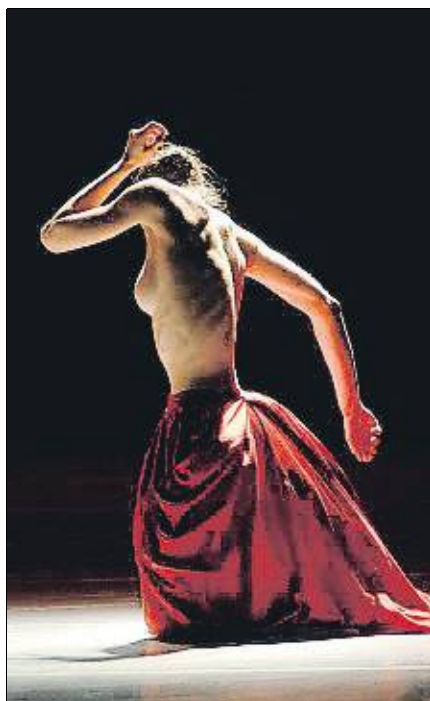
Finalment, Lotte de Beer, que va rebre l'Opera Award 2015 al talent prometedor, se servirà del *reality* per explicar l'absurda i complexa trama de *Les pêcheurs de perles* de Bizet. On cantaran Iekaterina Bakànova i Olga Kultxinska amb els tenors John Osborn i Dmitri Kortxak.

“No hi ha tres directores en la temporada perquè jo tingui un tic femení, sinó perquè en l'última dècada han sorgit excel·lents directores d'escena i orquestra, són aquí per la seva qualitat i creativitat. I en veurem més”, va dir Scheppelmann.

La resta dels títols a esmentar són la *Luisa Miller* de Verdi –i d'època– que arriba de Zuric, amb Piotr Beczala i Sondra Radvanovsky, i *L'italiana in Algeri* de Rossini procedent del Teatre Regio di Torino, amb Varduhi Abrahamyan i Maïte Beaumont al paper d'Isabella.

A més de l'esmentada *Agrippina*, els títols en versió concert no són gens menyspreables: Carlos Álvarez serà Hamlet a la partitura d'Ambroise Thomas, i s'homenatjarà Bernstein amb l'opereta *Candide* inspirada en la novel·la de Voltaire, un títol que no s'ha fet mai al Liceu.

I en l'apartat dansa, atenció a les peces de Jiri Kylián pel Ballet de l'Òpera de Lió. Hi haurà més ITDansa. Pel que fa al clàssic, el *Don Quixot* de la CND amb adaptació de José Carlos Martínez, ja es va veure al teatre de Sant Cugat. I tornar a rebre el Ballet Nacional d'Espanya amb el seu flamenc estètic per a grans públics no sedueix gaire. Qui sí que està d'enhonorada és Pons, que ha aconseguit que s'entengui la importància d'una activitat no operística per a la millora de l'orquestra. Hi haurà un passeig per l'esperit inspirador de Wagner en què sonarà el cosit que va fer Maazel de la música instrumental de *l'Anell*. Però a més ha arrelat “una iniciativa llargament esperada”, diu Pons: el cicle de cambra. Les seccions de l'orquestra podran avançar en la direcció d'entendre's amb una simple respiració.●

MICHEL CAVALCA / GRAN TEATRE DEL LICEU

'Bella figura' de Jiri Kylián

Pretty Yende i Javier Camarena inauguraran temporada amb 'I puritani' de Bellini

molt realista de David Alden. Al fossat, Josep Pons, i en escena, la soprano Patricia Racette. Sens dubte el més atractiu de la temporada.

“Busquem un Liceu competitiu, i aquesta és una cursa que no s'acaba mai”, va dir el president de la Fundació, Salvador Alemany, que es va congratular per haver resolt amb “raonable agilitat” la designació de director general. “El relat és on hem d'evolucionar”, va afegir.

La que crearà expectació serà l'estrena mundial de l'òpera que lentament ha cuinat Benet Casablancas amb text de Rafael Argullol i que dirigità Pons. Altre cop una dona a *L'enigma de Lea*, encara que en aquest cas és una criatura per al plaer diví –“pur instint, cristal·lina sensualitat”–

Màrius Serra

Plates que superen l'or

El penúltim llibre de Julià Guillamon conté moltíssimes idees que poden interpel·lar tota una generació. Com per exemple aquesta afirmació, que seria la llavor del progrés cultural de la societat catalana: “Abans del boom econòmic dels seixanta el destí dels fills dels obrers era ser obrers”. L'extrec del capítol d'*El barri de la Plata* que Guillamon, fill d'obriers, dedica a l'Acadèmia Domingo, una escola propera al domicili familiar del carrer Luchana (avui Roc Boronat) amb fama (infundada) de ser una escola per a nens sense gaires expectatives d'ascens social. Dic que és el seu penúltim llibre sense gaire precisió perquè Guillamon n'ha enfilat quatre de molt seguits: *El sifon de can Sintra* i *Travessar la riera*, dos reculls dels seus articles aquí a *La Vanguardia* editats amb molta cura per Comanegra, *El barri de la Plata* (L'Avenç) i *Josep Palau i Fabre, la joia de viure*, relat o novel·la gràfica amb dibuixos de Toni Benages (Males Herbes). Tots tenen la seva singularitat, però el volum platejat és una barreja de crònica, autobiografia i novel·la que informa tant com commou. Les coordenades semblen clares: Guillamon circumscriu el seu llibre als límits geogràfics d'un Poblenou amb cases, solars i naus industrials, en un temps que abasta mig segle, poc o molt, des dels cinquanta fins que la rèplica olímpica del Fòrum el modifica. És un món que l'au-

Davant els llibres nascuts des de la rancúnia, refulgeix la mirada benvolent que Julià Guillamon aplica al seu pare

tor ha viscut i fins i tot ha estudiat en un treball escolar sobre la història del barri que prefigura el que ara són els TR (treballs de recerca). De fet, *El barri de la Plata* fa tot l'efecte de ser la novel·la de no ficció que ja era latent en dos llibres anteriors: les llunyanes proses experimentals de *La fàbrica de fred* (Empúries, 1991) i la més recent novel·la *La moràvia* (Galàxia Gutenberg, 2011). L'aposta, aquest cop, transcendeix el gènere, en un text molt madur. El pas del temps, la mort dels pares i la recuperació de dipòsits de memòria en forma d'objectes quotidians transformen les cuirasses en vels. La veu de l'escriptor pren distància, es fa més nítida i gosa verbalitzar moments molt traumàtics del seu passat. Es desvetlla i ens desvela d'on ve.

Aquest Sant Jordi les llibreries aniran plenes de llibres de no ficció nascuts des de la rancúnia, o com a mínim des de la voluntat de passar comptes. *El barri de la Plata*, per contra, refulgeix per la mirada benvolent que Guillamon aplica al seu pare, el calderer castellanenc Julián Guillamon, tot un personatge. En comptes de retreure-li l'alcoholisme, amb les conseqüències que se'n deriven, busca la manera d'explicar-se'l i explicar-nos-el. No fa sang del que ha d'entomar la mare, l'estimada Maria Mota, abans de la traumàtica separació, però trenca tots els tabús. Descriu el pare sense escarafalls ni falsa indulgència, en ressegueix la discontinua vida laboral de tècnic que salta d'empresa en empresa i és prou ardit per perdre la por de descriure la por que els va fer sentir. Hi ha plates que superen l'or.